

484

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 listopada 1990 r.

w sprawie przygotowania do rewaloryzacji emerytur i rent.

Na podstawie art. 30 ustawy z dnia 24 maja 1990 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 36, poz. 206 i Nr 66, poz. 390) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W zakresie przygotowań do rewaloryzacji emerytur i rent, przewidzianej przepisami art. 28 i 29a ustawy z dnia 24 maja 1990 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 36, poz. 206 i Nr 66, poz. 390), zwanej dalej „ustawą”, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i kolejowe organy rentowe ustalą, na podstawie posiadanych akt rentowych, dla emerytów i rencistów:

- 1) wskaźniki wysokości wynagrodzenia (dochodu, przychodu, podstawy wymiaru składek), o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy,
- 2) okresy zatrudnienia (ubezpieczenia) oraz okresy równorzędne i zaliczalne do okresów zatrudnienia.

2. Ustaleń, o których mowa w ust. 1, dokonuje się z urzędu, a jeżeli prawo do emerytury lub renty jest zawieszono — na wniosek osoby zainteresowanej.

3. W razie stwierdzenia braku w aktach rentowych wymaganych dowodów dotyczących wynagrodzenia (dochodu, przychodu, podstawy wymiaru składek) lub zatrudnienia (ubezpieczenia), organ rentowy podejmuje postępowanie w celu uzyskania od osoby zainteresowanej tych dowodów.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o wynagrodzeniu, rozumie się przez to także uposażenie.

§ 3. 1. Ustalenie wskaźnika wysokości wynagrodzenia (dochodu, przychodu, podstawy wymiaru składek), zwanego dalej „wskaźnikiem wysokości wynagrodzenia”, następuje przez:

- 1) określenie podstawy wymiaru emerytury lub renty, podlegającej przyjęciu w myśl art. 28 ust. 3 ustawy do ustalenia tego wskaźnika,
- 2) obliczenie średniej przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce społecznej w okresach, z których wynagrodzenie (dochód, przychód, podstawa wymiaru składek) zostały przyjęte do podstawy wymiaru, o której mowa w pkt 1,
- 3) określenie stosunku podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w pkt 1, do średniej przeciętnych wynagrodzeń, o której mowa w pkt 2, i wyrażenie tego stosunku w procentach z zaokrągleniem do setnych części procentu.

2. Ustalenie wskaźnika wysokości wynagrodzenia w myśl ust. 1 następuje z uwzględnieniem § 4—7.

3. Podstawę wymiaru emerytury lub renty oraz średnią przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w gospodarce społecznej zaokrągla się do pełnego złotego w górę.

§ 4. 1. Za faktyczne przeciętne miesięczne wynagrodzenie (dochód, przychód, podstawę wymiaru składek) w myśl art. 28 ust. 3 ustawy uważa się wynagrodzenie (dochód, przychód, podstawę wymiaru składek) przyjęte zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent do obliczenia wysokości wypłacanego świadczenia, choćby zostało ono zastąpione kwotą najniższej podstawy wymiaru.

2. Wynagrodzenie (dochód, przychód, podstawę wymiaru składek) przyjmuje się bez zwiększeń przewidzianych w przepisach:

- 1) § 4 uchwały nr 19 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1988 r. w sprawie podwyższenia emerytur i rent (Monitor Polski Nr 3, poz. 22, Nr 9, poz. 76 i Nr 30, poz. 264),
- 2) § 9a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1989 r. w sprawie podwyższenia świadczeń emerytalno-rentowych od dnia 1 lipca 1989 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 208 i Nr 50, poz. 291 oraz z 1990 r. Nr 3, poz. 17).

3. W odniesieniu do świadczeń, w których podstawę wymiaru ustalono z zastosowaniem przepisów:

- 1) rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 25 lipca 1972 r. w sprawie ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent dla nauczycieli (Dz. U. Nr 32, poz. 219 i z 1977 r. Nr 11, poz. 47),
- 2) rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 31 sierpnia 1972 r. w sprawie ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty pracowników otrzymującym wynagrodzenie zwolnione od podatku od wynagrodzeń i składki na cele emerytalne (Dz. U. Nr 39, poz. 258),
- 3) § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie szczególnych zasad przechodzenia na emeryturę pracowników społecznych zakładów pracy w okresie do dnia 31 grudnia 1981 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 95 i Nr 28, poz. 145 oraz z 1982 r. Nr 25, poz. 177),
- 4) § 4 uchwały nr 100 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1978 r. w sprawie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników społecznych zakładów pracy w okresie do dnia 30 czerwca 1979 r. (Monitor Polski Nr 26, poz. 91),

za faktyczne przeciętne wynagrodzenie uważa się tę podstawę wymiaru.

§ 5. Jeżeli wysokość świadczenia została ponownie obliczona od wynagrodzenia osiągniętego po przyznaniu tego świadczenia, należy przyjąć korzystniejszy wskaźnik wysokości wynagrodzenia, ustalony od podstawy wymiaru przyjętej do obliczenia wysokości świadczenia po raz pierwszy albo po raz ostatni, także w tych przypadkach, gdy podstawę wymiaru po raz ostatni ustalono według zasad obowiązujących po dniu 31 grudnia 1989 r.

§ 6. Wskaźnik wysokości wynagrodzenia stanowi:

- 1) dla świadczeń obliczonych od podstawy wymiaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych obowiązujących do dnia 29 października 1950 r. — stosunek tej podstawy, przeliczonej według relacji 100 zł równe 3 zł, do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej z października 1950 r.,
- 2) dla świadczeń, których podstawa wymiaru nie mogła być niższa niż najniższe wynagrodzenie lub półtorakrotne najniższe wynagrodzenie — stosunek podstawy wymiaru do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, w którym wprowadzono kwotę najniższego wynagrodzenia, od której ustalono podstawę wymiaru,
- 3) dla świadczeń, których podstawa wymiaru została ustalona w myśl przepisów § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie podstawy wymiaru renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, świadczeń dla pracowników, którzy ulegli wypadkom w szczególnych okolicznościach, oraz świadczeń dla osób nie będących pracownikami (Dz. U. Nr 33, poz. 179 i z 1977 r. Nr 10, poz. 40) — stosunek tej podstawy wymiaru do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie,
- 4) dla świadczeń, których podstawa wymiaru została ustalona w myśl przepisów § 3 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 3 — stosunek tej podstawy wymiaru do średniej przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w gospodarce uspołecznionej z miesięcy, z których wynagrodzenie zostało przyjęte do podstawy wymiaru,
- 5) dla emerytur i rent nauczycielskich, przeliczonych na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1976 r. w sprawie podwyższenia emerytur i rent in walidzkich dla niektórych nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 21, poz. 134 i z 1980 r. Nr 22, poz. 134) — stosunek podstawy wymiaru przyjętej w myśl tych przepisów do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za wrzesień 1976 r.,
- 6) dla świadczeń przyznanych na podstawie przepisów przewidujących ustalenie podstawy wymiaru od wynagrodzenia z ostatniego miesiąca zatrudnienia — stosunek podstawy wymiaru przyjętej w myśl tych przepisów do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, z którego wynagrodzenie przyjęto do podstawy wymiaru świadczenia,
- 7) dla świadczeń przyznanych na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1983 r. Nr 13,

poz. 68 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 36, poz. 206), których podstawę wymiaru stanowi uposażenie żołnierza zawodowego — stosunek tej podstawy do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, w którym nastąpiło zwolnienie ze służby wojskowej,

- 8) dla świadczeń przyznanych osobom zatrudnionym za granicą, których podstawę wymiaru stanowiły kwoty ryczałtowe — stosunek tej podstawy wymiaru do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, od którego obowiązywały te kwoty ryczałtowe, bądź za miesiąc, od którego obowiązywało wynagrodzenie przysługujące na stanowisku dyrektora generalnego w ministerstwach i centralnych urzędach, będące podstawą ustalenia kwot ryczałtowych,
- 9) dla świadczeń przyznanych osobom wykonującym pracę nakładczą — stosunek podstawy wymiaru, bez ograniczenia wysokości tej podstawy obowiązującego przed dniem 8 czerwca 1989 r., do średniej przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce uspołecznionej z miesięcy, z których wynagrodzenie zostało przyjęte do obliczenia podstawy wymiaru,
- 10) dla świadczeń przyznanych osobom wykonującym pracę w spółdzielczych zakładach usługowych, których podstawę wymiaru stanowiły kwoty ryczałtowe — stosunek tej podstawy wymiaru do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, w którym ustało zatrudnienie.

§ 7. 1. W przypadku gdy w aktach rentowych brak jest dokumentacji dotyczącej wysokości wynagrodzenia (dochodu, przychodu, podstawy wymiaru składek), jak również w przypadku gdy w postępowaniu wyjaśniającym nie można było ustalić tych danych, wskaźnik wysokości wynagrodzenia stanowi stosunek najniższego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zgłoszenia wniosku o świadczenie, nie niższego niż 364 zł, do kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za miesiąc, w którym wprowadzono tę kwotę najniższego wynagrodzenia, z tym że w przypadku przyjęcia kwoty 364 zł należy odnieść ją do kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej za marzec 1956 r.

2. Wskaźnika wysokości wynagrodzenia nie ustala się, jeżeli przyznając emeryturę lub rentę nie ustalono — z mocy prawa — podstawy jej wymiaru.

§ 8. Przy ustalaniu okresów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, uwzględnia się okresy przyjęte do ustalenia prawa i wysokości świadczenia oraz okresy dodatkowo udowodnione.

§ 9. Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej w okresie od stycznia 1950 r. do czerwca 1990 r. zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia, a obowiązujące kwoty najniższego wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy — załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *T. Mazowiecki*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1990 r. (poz. 484)

Załącznik nr 1

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA MIESIĘCZNE W SEKTORZE USPOŁECZNIONYM
— DANE SZACUNKOWE WEDŁUG MIESIĘCY

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1950	523	524	573	571	557	525	546	554	555	561	565	552
1951	576	589	610	614	589	566	584	589	587	626	620	622
1952	603	594	632	634	638	640	658	654	673	691	691	716
1953	875	869	947	883	906	921	931	914	981	947	997	868
1954	893	883	992	941	963	1024	967	997	1032	1034	1079	897
1955	942	954	1051	976	1006	1007	1020	1007	1070	1009	1106	948
1956	990	1049	1016	1005	1095	1091	1134	1171	1226	1195	1324	1093
1957	1237	1206	1309	1220	1265	1265	1313	1258	1381	1330	1359	1198
1958	1262	1265	1352	1313	1301	1326	1338	1326	1486	1403	1521	1276
1959	1370	1345	1399	1470	1421	1485	1499	1474	1550	1505	1453	1455
1960	1459	1466	1559	1514	1536	1535	1559	1577	1643	1625	1607	1623
1961	1570	1525	1642	1571	1628	1611	1624	1669	1715	1678	1635	1626
1962	1629	1558	1682	1630	1656	1661	1716	1719	1747	1769	1689	1703
1963	1673	1619	1741	1722	1771	1747	1805	1819	1829	1848	1757	1835
1964	1760	1734	1789	1790	1733	1824	1842	1826	1891	1901	1820	1859
1965	1775	1748	1881	1860	1841	1830	1894	1898	1941	1928	1870	1956
1966	1817	1795	1937	1880	1919	1894	1927	1981	2009	2010	1984	2038
1967	1901	1877	1989	1997	1994	2014	2035	2085	2073	2102	2070	2050
1968	1997	2018	2135	2081	2112	2037	2138	2168	2123	2205	2142	2105
1969	2061	2016	2144	2170	2194	2112	2203	2233	2237	2278	2237	2197
1970	2139	2081	2190	2253	2194	2231	2273	2280	2272	2310	2301	2291
1971	2204	2254	2360	2350	2341	2294	2404	2398	2397	2460	2419	2406
1972	2303	2413	2492	2462	2478	2396	2534	2567	2526	2673	2683	2560
1973	2612	2620	2787	2762	2782	2689	2859	2859	2806	2990	2946	2853
1974	2975	2931	3104	3175	3133	3049	3247	3246	3221	3443	3421	3255
1975	3687	3607	3728	3993	3812	3800	3992	3965	3955	4266	4085	4053
1976	4001	3936	4152	4283	4151	4173	4355	4378	4276	4518	4590	4552
1977	4216	4218	4528	4571	4521	4462	4610	4700	4584	4770	4884	5078
1978	4657	4658	4756	4799	4747	4763	4921	5017	4847	5043	5164	5265
1979	4859	4860	5169	5215	5159	5209	5382	5487	5318	5532	5666	6071
1980	5194	5563	6760	6308	5650	5767	5439	5484	5916	6248	6525	7634
1981	6532	7066	8503	7892	7087	7707	7238	7275	7843	7713	7975	9442
1982	8885	9914	11964	10951	11920	12013	10773	10830	11341	12089	12786	16105
1983	11899	12152	14488	14165	14124	14285	13806	14257	14666	15451	16269	18143
1984	13704	15061	17191	16726	15995	16044	16396	16053	16493	17620	18079	22696
1985	16638	16804	21834	21241	19347	18578	19523	19002	19408	20904	21173	25606
1986	19924	20258	26676	24732	22770	22560	23127	22781	23335	25027	25853	32101
1987	23460	24629	29851	32878	27487	27310	28042	27622	28294	29988	32001	38643
1988	32035	46654	49018	44361	45302	44764	46504	50581	53902	58006	69652	96304
1989	62627	80524	108795	101104	96367	110893	120279	246149	249265	328279	409655	567157
1990	578827	668766	938584	922448	889803	900685						

**KWOTY NAJNIŻSZEGO WYNAGRODZENIA DLA PRACOWNIKÓW USPOŁECZNIONYCH ZAKŁADÓW PRACY
W POSZCZEGÓLNYCH OKRESACH**

1) do dnia 31 marca 1956 r.	—	364 zł,	12) od dnia 1 stycznia 1980 r.	—	2.000 zł,
2) od dnia 1 kwietnia 1956 r.	—	500 zł,	13) od dnia 1 stycznia 1981 r.	—	2.400 zł,
3) od dnia 1 lipca 1959 r.	—	600 zł,	14) od dnia 1 stycznia 1982 r.	—	3.300 zł,
4) od dnia 1 sierpnia 1961 r.	—	700 zł,	15) od dnia 1 września 1982 r.	—	5.400 zł,
5) od dnia 1 kwietnia 1963 r.	—	750 zł,	16) od dnia 1 stycznia 1987 r.	—	7.000 zł,
6) od dnia 1 sierpnia 1966 r.	—	850 zł,	17) od dnia 1 stycznia 1988 r.	—	9.000 zł,
7) od dnia 1 grudnia 1970 r.	—	1.000 zł,	18) od dnia 1 stycznia 1989 r.	—	17.800 zł,
8) od dnia 1 sierpnia 1974 r.	—	1.200 zł,	19) od dnia 1 lipca 1989 r.	—	22.100 zł,
9) od dnia 1 maja 1977 r.	—	1.400 zł,	20) od dnia 1 października 1989 r.	—	38.000 zł,
10) od dnia 1 maja 1978 r.	—	1.600 zł,	21) od dnia 1 stycznia 1990 r.	—	120.000 zł,
11) od dnia 1 maja 1979 r.	—	1.800 zł,	22) od dnia 1 września 1990 r.	—	368.000 zł,
			23) od dnia 1 października 1990 r.	—	440.000 zł.

485

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 listopada 1990 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie okresów zatrudnienia za granicą i zasad udzielania świadczeń emerytalno-rentowych z tytułu tego zatrudnienia.

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192 oraz z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206 i Nr 66, poz. 390) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 marca 1984 r. w sprawie okresów zatrudnienia za granicą i zasad udzielania świadczeń emerytalno-rentowych z tytułu tego zatrudnienia (Dz. U. Nr 17, poz. 81, z 1986 r. Nr 28, poz. 136, z 1988 r. Nr 21, poz. 147 i z 1990 r. Nr 71, poz. 418) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) dodaje się nowy ust. 2 w brzmieniu:

„2. Okresy zatrudnienia wymienione w ust. 1 oraz okresy zatrudnienia za granicą u pracodawców zagranicznych na podstawie umów, o których mowa w art. 26 ustawy z dnia 29 grudnia 1989 r. o zatrudnieniu (Dz. U. Nr 75, poz. 446 oraz z 1990 r. Nr 9, poz. 57 i Nr 56, poz. 323), przypadające po dniu 1 stycznia 1990 r., uwzględnia się pod warunkiem uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce.”

b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3,

c) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 4 i brzmienie:

„4. Okresów zatrudnienia, o których mowa w ust. 1—3, nie uwzględnia się przy ustalaniu zwiększenia z tytułu zatrudnienia, jeżeli z ich tytułu przysługuje świadczenie rentowe z instytucji zagranicznej inne niż renta z ubezpieczenia dodatkowego albo zwrot składek w formie renty z instytucji francuskiej lub belgijskiej. Nie dotyczy to jednak okresów, za które zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce.”

d) skreśla się dotychczasowy ust. 4;

2) w § 3 skreśla się ust. 3;

3) w § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie przepisów polskich, a pobierają za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych, mogą być przyznane na zasadach określonych w ustawie następujące świadczenia:

1) świadczenia w naturze,

2) uzupełnienie pobieranych świadczeń, z wyjątkiem niepełnych zaopatrzeń z tytułu służby wojskowej, do wysokości najniższej emerytury lub renty określonej w ustawie,